

LITERATURA INFANTIL I JUVENIL

Tres novells i un veterà incombustible

ANDREU SOTORRA

www.andreusotorra.com

Laura Baix, *La pedra encantada*. Il·lustracions de Carme Solà. Santi Baró, *El noi que tenia mil anys*. Il·lustracions de Miguel Ordóñez. Maria Teresa Claramunt, *Vora el fiord*. Il·lustracions de Giner Bou. Col·lecció *Sopa de Llibres*. BARCANOVA. Barcelona, 2004. A partir de 10 anys.

Jules Verne, *Cinc setmanes amb globus. La volta al món en 80 dies. Vint mil llengües de viatge submarí*. Traducció de Jesús Cortès (1). Adaptació de Juli Disla i Jesús Cortès (2 i 3). Col·leccions: *A la Lluna de València*, *Micalet Teatre* i *El Micalet Galàctic*. BROMERA. Alzira, 2005. A partir de 12 anys.

bits socials posteriors. És evident que tot el que d'autor científic a l'avançada tenia l'autor no ho tenia de psicòleg visionari. ¿Però qui és capaç de predir les claus que mouran l'humanitat d'aquí a cent anys? És amb aquesta mateixa reserva verniana que cal rebre moltes de les propostes actuals. Les tres de Barcanova presenten les primeres novelles de tres autors debutants: Laura Baix (1980), Santi Baró (1965) i Maria Teresa Claramunt (1961). Totes tres s'apunten al gènere fantàstic, un substitut de l'antiga ciència-ficció. No és que predir el futur sigui més difícil ara que fa uns anys sinó que entrar en el fantàstic, en què l'autor té més llibertat per reinventar, sembla més accessible a tots, autors i lectors. Les referències més pròximes dels lectors joves, cinema i literatura de gènere fantàstic, condicionen l'opció de molts autors a l'hora d'entrar en aquest àmbit.

Si Verne fa exploracions afri-

Jules Verne continua fascinant editors i lectors

canes a la vall del Nil i voltes al món en vuitanta dies i expedicions marítimes fins a profunditats on Neptú va perdre les espartanyes, els autors de gènere fantàstic actuals s'emparen en una Terra on només és possible viure al fons del mar per la contaminació amb personatges que han dormit mil anys en una cova (Santi Baró), o se serveixen de bruixots malvats com el de la Foscor, que transforma en gel dos Savis Senyors del Temps que controlen el dia i la nit (Laura Baix), o en territoris allunyats de Noruega on el temps sembla haver-se aturat i on les històries d'un vell barquer o els autòmats d'un rebesavi rellotger es teixeixen de fantàstic malgrat la llegenda (Maria Teresa Claramunt). Però cap d'aquestes tres novelles d'autor debutant –tal com feia Verne amb l'etiquetada ciència-ficció–, abandona l'element humà com a motor de la trama: descoberta de l'amistat, solidaritat de grup, naixement de l'amor. Els temps canvien, la ciència sembla modificar-ho tot, però les flaquejes humanes continuen aferrades a la mateixa força de l'instint.

Corinna Belz i Regina Schilling, *Fanny & Peps*. Traducció de Rosina Nogales i Lina Anguera. Col·lecció *Columna Jove*. COLUMNA. Barcelona, 2004. A partir de 14 anys.

Satoshi Kitamura (text i il·lustracions), *Blai, l'ocell que no sabia cantar*. Traducció de Núria Sales. Col·lecció *Simbolet*. SÍMBOL EDITORS. Sant Cugat del Vallès, 2005. A partir de 5 anys.

Daniel Ferrer, *Els amics d'en Dalinet*. Il·lustracions de Laura Puquet. Col·lecció *Saltamartí*. BROSQUIL. València, 2004. A partir de de 10 anys.

Dues cosines germanes s'han promès amistat eterna per correspondència. Una té 13 anys i viu en una zona rural d'Alemanya. L'altra en té 12 i viu a la ciutat de Colònia. Un recurs nostàlgic a l'era del correu electrònic.

El món està mal repartit. I el dels ocells, també. Mentre la majoria passen per bons cantadors, el d'aquest àlbum il·lustrat no sap cantar gens, però adora la música. Conscient de com desafina, decideix no cantar mai més.

Recull de contes que va obtenir el premi de narrativa Vila de les Alqueries i que serveix també per presentar la primera publicació del seu autor (Daniel Ferrer, Figueres, 1979) i les il·lustracions de la dibuixant (Laura Puquet, Sant Pere Pescador, 1988).

Encís anacrònic

JOSEP GÁLVEZ

CÒMIC

Alex Raymond, *Rip Kirby -1*. PLANETA DE AGOSTINI. Barcelona, 2004.

Planeta De Agostini obre una línia editorial dedicada a recuperar obres de clàssics del còmic nord-americà amb una acurada edició del recull de les tires diàries de Rip Kirby, personatge creat per Alex Raymond, publicades els anys 1946 i 1947. Els lector nostàlgic i l'aficionat potencial retrobaran o

descobriran un dels grafismes més elegants de la història de la historieta. A les vinyetes de Raymond, les figures femenines adquireixen una combinació de fragilitat i encís que es transforma en voluntat de seducció.

D'altra banda, la composició clàssica i la definició neta dels contorns no impedeix la incorporació del negre per accentuar certs moments dramàtics. Aquest plaer visual, però, està alterat per l'efecte del temps sobre aquestes narracions, tant en el contingut com en l'estructura del relat, més propera a la dinàmica d'acció-reacció que a la de-

ducció o a la introspecció dels personatges, mentre que els recursos narratius són moltes vegades massa fàcils i allunyats de la sorpresa o de la creació d'interès.

AMENÇA DE L'EXTERIOR

És curiós comprovar com Alex Raymond, que havia col·laborat, encara que breument, a la sèrie *Agent X-9* amb Dashiell Hammet, aquí defuig la subversió de codis que el gènere negre introduïa per tornar a la continuïtat en la línia conservadora del misteri. En aquest sentit, l'amenaça criminal sempre surt de l'exterior, o sigui, d'àmbits socials aliens al del protagonista i dels seus coneguts, i la pauta de comportament del dolent es unidimensional, com posseït o posseïdor de l'essència del mal, cosa que li permet, tot sigui dit, relacions sexuals més explícites.

Els personatges i el seu entorn social corresponen a un estatus de burgesia mitjana situada per sobre dels conflictes socials. I és significatiu el paper de les dones, més actives, sense responsabilitat laboral, però, això sí, dependents de l'home –tant del bo com del dolent– en última instància; també en el terreny eròtic, tot i que en aquest apartat hi ha un marge de rebel·lió.

UNA PÀGINA DE LA SÈRIE DE 'RIP KIRBY'